

Įsakymas netenka galios 2020-03-21:

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-54](#), 2020-03-19, paskelbta TAR 2020-03-20, i. k. 2020-05787

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. sausio 25 d. įsakymo Nr. 1-25 „Dėl Strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių energetikos ministro valdymo sričiai priskirtų įmonių ir įrenginių fizinės saugos reikalavimų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios

Suvestinė redakcija nuo 2014-07-17 iki 2020-03-20

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2013, Nr. [11-537](#), i. k. 113203NISAK00001-25

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRO
Į S A K Y M A S**

**DĖL STRATEGINĘ AR SVARBIAŲ REIKŠMĘ NACIONALINIAM SAUGUMUI
TURINČIŲ ENERGETIKOS MINISTRO VALDYMO SRIČIAI PRISKIRTŲ ĮMONIŲ
IR ĮRENGINIŲ FIZINĖS SAUGOS REIKALAVIMŲ PATVIRTINIMO**

2013 m. sausio 25 d. Nr. 1-25
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 8 d. nutarimo Nr. 699 „Dėl įgaliojimų suteikimo, įgyvendinant Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui svarbių įmonių įstatymą“ (Žin., 2004, Nr. [92-3367](#); 2011, Nr. 54-2613) 1 punktu,

1. T v i r t i n u Strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių energetikos ministro valdymo sričiai priskirtų įmonių ir įrenginių fizinės saugos reikalavimus (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2013 m. gegužės 1 d.

ENERGETIKOS MINISTRAS

JAROSLAV NEVEROVIČ

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos energetikos ministro
2013 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. 1-25

STRATEGINĘ AR SVARBIAŲ REIKŠMĘ NACIONALINIAM SAUGUMUI TURINČIŲ ENERGETIKOS MINISTRO VALDYMO SRIČIAI PRISKIRTŲ ĮMONIŲ IR ĮRENGINIŲ FIZINĖS SAUGOS REIKALAVIMAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių energetikos ministro valdymo sričiai priskirtų įmonių ir įrenginių fizinės saugos reikalavimai (toliau – reikalavimai) parengti, vadovaujantis Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo (Žin., 2002, Nr. [103-4604](#); 2012, Nr. [76-3931](#)) 9 straipsniu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 8 d. nutarimu Nr. 699 „Dėl įgaliojimų suteikimo, įgyvendinant Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymą“ (Žin., 2004, Nr. [92-3367](#); 2011, Nr. 54-2613).

2. Reikalavimai taikomi energetikos ministro valdymo sričiai priskirtoms strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčioms įmonėms (toliau – įmonės) ir jų įrenginiams:

2.1. valstybės įmonei Lietuvos naftos produktų agentūrai;

2.2. akcinei bendrovei „Lietuvos energijos gamyba“, AB;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-186](#), 2014-07-09, paskelbta TAR 2014-07-16, i. k. 2014-10294

2.3. akcinei bendrovei „ORLEN Lietuva“;

2.4. akcinei bendrovei „Lietuvos dujos“;

2.5. akcinei bendrovei „Litgrid“;

2.6. akcinei bendrovei LESTO;

2.7. akcinei bendrovei „Klaipėdos nafta“;

2.8. akcinei bendrovei AB „Amber Grid“.

Papildyta punktu:

Nr. [1-186](#), 2014-07-09, paskelbta TAR 2014-07-16, i. k. 2014-10294

3. Reikalavimai nustato įmonių fizinės saugos principus, organizavimo pagrindus bei minimalius fizinės saugos reikalavimus. Įmonės fizinė sauga organizuojama ir vykdoma, vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens ir turto saugos įstatymu (Žin., 2004, Nr. [116-4317](#)), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu (Žin., 1996, Nr. [63-1479](#); 2008, Nr. [22-804](#)) ir kitais teisės aktais.

4. Reikalavimuose vartojamos pagrindinės sąvokos:

Atsparumas (angl. *resilience*) – pavojų paveiktų techninių sistemų ar turtinių kompleksų gebėjimas pasipriešinti, amortizuoti, prisitaikyti ir atsigauti nuo pavojų padarinių laiku ir efektyviai, įskaitant jų esminių ir pagrindinių struktūrų bei funkcijų išsaugojimą ir atkūrimą.

Galima grėsmė – galimų pažeidėjų, kurie galėtų mėginti neteisėtai patekti į įmonę ir (ar) užvaldyti įmonę ir (ar) atskirus jos įrenginius, pažeisti įmonės veiklą ir (ar) jos turtą, charakteristikų ir ketinimų visuma. Siekiant užkirsti kelią šiems veiksams, yra projektuojama ir diegiama fizinės saugos sistema.

Galimi pavojai – pavojingi reiškiniai, medžiagos, žmogaus veikla arba sąlygos (padėtis), galintys pareikalauti žmonių aukų ar juos sužaloti, padaryti neigiamą poveikį žmonių sveikatai, žalą turtui ir gamtai, pragyvenimo šaltiniui ir tiekiamoms paslaugoms,

sukelti socialinius ir ekonominius sutrikimus.

Įmonė – energetikos ministro valdymo sričiai priskirta, strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinti įmonė.

Įmonės sauga – visuma organizacinių, teisinių, techninių ir specialiųjų priemonių, kurių tikslas – užtikrinti nepertraukiamą, stabilią bei saugią įmonės veiklą, darbuotojų ir aplinkinių žmonių sveikatą bei saugumą, sumažinti įmonės veiklos neigiamą poveikį aplinkai dėl įmonės veiklos sutrikdymo ar infrastruktūros sugadinimo ar sunaikinimo.

Įmonės fizinė sauga – įmonės saugos sistemos dalis, kurią sudaro organizacinių, teisinių, techninių ir specialiųjų priemonių visuma, užtikrinanti saugomų objektų apsaugą nuo neteisėto fizinio poveikio.

Incidentas – įvykis, pažeidžiantis nustatytą įmonės fizinės saugos režimą ir galintis turėti neigiamą įtaką įmonės fizinei saugai.

Neteisėtas fizinis poveikis – asmenų neteisėti veiksmai ir jų padariniai, galintys fiziškai pakenkti saugomam objektui arba jame vykdomai veiklai. Neteisėtas fizinis poveikis yra: neteisėtas patekimas į saugomo objekto patalpas ar teritoriją, saugomo objekto sugadinimas, sunaikinimas, pasisavinimas, objekte vykdomos veiklos sutrikdymas (išjungimas, darbo režimo keitimas, poveikis personalui, apribojant galimybes jam vykdyti funkcijas ar pan.), objekte vykdomos veiklos rezultatų sugadinimas.

Objektų fizinės saugos lygiai – atsižvelgiant į galimas grėsmes, įmonės vadovo nustatyti objekto fizinės saugos lygiai, jeigu šie reikalavimai nenustato kitaip.

Rizika – pavojaus (įvykio) pasekmių ir su juo susijusios tikimybės (galimybės) jam kilti derinys. Rizikos lygis (rizika) paskaičiuojamas pagal formulę: galimo pavojaus tikimybė (T) x (P) galimi padariniai (poveikis).

Rizikos analizė – procesas, kurio metu suvokiama rizikos prigimtis ir apibrėžiamas rizikos lygis.

Rizikos identifikavimas – rizikų suradimo, atpažinimo ir apibūdinimo procesas.

Rizikos lygio vertinimas – procesas, kurio metu rizikos analizės rezultatai lyginami su rizikos kriterijais, kad būtų nustatyta, ar rizika ir (ar) jos dydis yra priimtinas ir (ar) toleruotinas.

Rizikos vertinimas – rizikos identifikavimo, analizės ir jos dydžio (lygio) įvertinimo procesas.

Saugomi objektai – įmonė, atskiri jos padaliniai ar turtiniai kompleksai, kuriems yra nustatomas specialus fizinės saugos režimas.

Saugos padalinys – įmonės padalinys, vykdamas įmonės fizinę saugą. Saugos padalinys, vykdamas ginkluotą įmonės fizinę saugą, nustatyta tvarka turi gauti licenciją vykdyti įmonės ginkluotą asmens ir turto saugą.

Kitos reikalavimuose vartojamos sąvokos (leidimų režimas, apsaugos darbuotojas, saugos tarnyba, specialiosios priemonės) atitinka Lietuvos Respublikos asmens ir turto saugos įstatyme bei Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme vartojamas sąvokas.

5. Šie reikalavimai netaikomi valstybės įmonei Ignalinos atominėi elektrinei, kurios fizinė sauga yra organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymu (Žin., 1996, Nr. [119-2771](#); 2011, Nr. [91-4314](#)).

II. ĮMONIŲ FIZINĖS SAUGOS TIKSLAI IR PRINCIPAI

6. Įmonių fizinės saugos tikslas – apsaugoti įmones, jų turtą ir darbuotojus nuo neteisėto fizinio poveikio.

7. Vykdamas įmonių fizinę saugą, būtina vadovautis vieningu požiūriu į visą įmonės saugos sistemą. Efektyviai saugos sistemai būtinas vieningas požiūris į fizinę ir informacijos saugą, procesų kontrolę, ekstremaliųjų situacijų valdymo planus ir personalo patikimumą.

8. Fizinės saugos režimas (kaip ir visos saugos sistemos) grindžiamas šiais pagrindiniais principais:

8.1. nuodugnios ir detalios (daugiasluoksnės – kelių lygių) apsaugos. Sudaryti sąlygas pažeidėjui patirti nesėkmę, bandant įveikti vieną po kitos saugos sistemos kliūtis;

8.2. subalansuotos apsaugos. Neturi likti aiškiai silpnų (neapsaugotų) vietų;

8.3. dubliavimu. Didelės rizikos objektuose sužlugus (išėjus iš rikiuotės) kuriai nors saugumo posistemei, jos funkcijas turi perimti likusios veikti posistemos;

8.4. prisitaikymu. Fizinės saugos sistema turi gebėti prisitaikyti prie trumpalaikių pokyčių, keičiantis grėsmėms.

9. Fizinės saugos režimas turi užtikrinti 4 pagrindines funkcijas: aptikimą, sulaikymą, atsaką ir (ar) reagavimą bei atsparumą ir (ar) at(si)statymą.

10. Įmonių fizinės saugos sistema projektuojama, jos veikla organizuojama ir prižiūrima vadovaujantis šiais principais:

10.1. teisiniu fizinės saugos organizavimo ir veiklos pagrįstumu. Įmonių fizinės saugos sistema organizuojama ir veikia, griežtai laikantis Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų, įmonės vidaus teisės aktų reikalavimų;

10.2. įmonės vadovo atsakomybe. Įmonės vadovas atsako už įmonės fizinės saugos sistemos organizavimą, priežiūrą ir kontrolę. Įmonės vadovas turi nuolatos rūpintis įmonės patikima fizine sauga. Tuo tikslu jis privalo:

10.2.1. periodiškai kontroliuoti įmonės fizinės saugos vykdymą, analizuoti fizinės saugos sistemos įmonėje veiklą ir aptarti su įmonės atsakingais darbuotojais fizinės saugos sistemos veiklos problemas bei reikiamas priemones šiai sistemai tobulinti;

10.2.2. bendradarbiauti su kompetentingomis valstybės institucijomis, kad būtų gaunama informacija apie galimas grėsmes įmonei neteisėto fizinio poveikio prevencijos klausimais;

10.3. neteisėtų veiksmų prieš įmonę atgrasymu. Įmonės fizinės saugos sistema turi būti projektuojama, organizuojama ir veikti taip, kad būtų pajėgi ne tik apsunkinti neteisėto fizinio poveikio vykdymą, bet ir galėtų užkirsti kelią tokiam poveikiui;

10.4. įmonių fizinės saugos sistemos adekvatumu (proporcingumu). Įmonių fizinės saugos sistemos projektuojamos atsižvelgiant į galimas grėsmes, galimą žalą ir poveikį (padarinius). Jos turi sušvelninti nustatytas rizikas ir efektyviai jas sumažinti iki priimtino lygio. Įmonės fizinės saugos sistemai būtinos investicinės ir eksploatacinės sąnaudos turi būti adekvačios galimoms grėsmėms;

10.5. bendradarbiavimu. Įmonės vadovas, saugos padalinys ir (ar) saugos tarnyba privalo bendradarbiauti su teritorinėmis policijos įstaigomis, užtikrinant viešąją tvarką, administracinių teisės pažeidimų ir nusikalstamų veikų prevenciją įmonės teritorijoje, bei keistis kriminogenine informacija. Įmonės nuolat bendradarbiauja tarpusavyje ir su kompetentingomis valstybės institucijomis fizinės saugos klausimais;

10.6. fizinės saugos sistemos aktyvumu. Įmonės vadovo, atsakingų darbuotojų, saugos padalinio ir (ar) saugos tarnybos veikla turi užkardyti galimus neteisėtus, nukreiptus prieš įmonę, veiksmus. Fizinės saugos sistemos turi sumažinti nustatytas rizikas, aptikti ir sulaikyti galimus pažeidėjus;

10.7. fizinės saugos priemonių diferenciacija. Įmonės objektų skirstymas pagal svarbą, galimas grėsmes, galimus padarinius ir nuostolius (įmonei, žmonėms, šalies ūkiui bei aplinkai) ir atitinkamo objekto fizinės saugos lygio priskyrimas atitinkamam objektui. Diferencijuojant atskirų įmonės objektų saugos lygius, galima pasiekti maksimalių rezultatų su minimaliomis investicijomis, pagrindinį dėmesį skiriant svarbiausiems objektams;

10.8. fizinės saugos nepertraukiamumu. Negalima saugomo objekto (įmonės, atskirų jos padalinių ar turtinių kompleksų) palikti be apsaugos. Priklausomai nuo turto vertės ir svarbos įmonės veiklai, galimų grėsmių, pasirenkamos atitinkamos saugos pajėgos ir priemonės, kurių vykdymas gali užtikrinti nuolatinę objekto saugą;

10.9. įmonės fizinės saugos pajėgų ir priemonių kompleksiskumu. Efektyvi objektų fizinė sauga turi būti vykdoma, panaudojant skirtingas priemones, maksimaliai suderinant jų poveikį. Pasirenkant fizinės saugos priemones, būtina atsižvelgti į:

10.9.1. atitinkamos priemonės efektyvumą, sprendžiant saugos klausimus;
10.9.2. saugos priemonės prieinamumą, t. y. galimybę įdiegti ją objekte;
10.9.3. pačios priemonės ir jos įdiegimo kainą;
10.9.4. galimybę derinti įvairių priemonių darbą;
10.9.5. fizinės saugos priemonių dubliavimo galimybę, užtikrinant aukščiausio lygio objektų saugą;

10.10. didėjančiu pasipriešinimu. Vykstant neteisėtam fiziniam poveikiui prieš saugomą objektą, turi didėti fizinės saugos sistemos pasipriešinimas. Keičiantis grėsmės lygiui, atsakas į ją taip pat turi proporcingai kisti.

III. ĮMONĖJE SAUGOMŲ OBJEKTŲ FIZINĖS SAUGOS LYGIŲ REIKALAVIMAI

11. Saugomų objektų (toliau – objektų) fizinės saugos lygis grindžiamas konkrečių objektų rizikos vertinimo rezultatais.

12. Atskiriems saugomiems įmonės objektams įmonės vadovo sprendimu, atsižvelgiant į įvertintas galimas grėsmes, nustatomas vienas iš šių objektų fizinės saugos lygių:

12.1. pirmasis lygis – mažos rizikos objektams. Objektuose turi būti įrengta apsaugos signalizacija ir (ar) technologinė įranga, perduodanti įvykių signalus į nuotolinius apsaugos stebėjimo ir (ar) technologinio valdymo pultus. Turi būti nustatyti objektų periodinės vizualinės apžiūros tvarka ir reagavimas į techninių apsaugos priemonių pavojaus signalus;

12.2. antrasis lygis – vidutinės rizikos objektams. Objektuose turi būti įrengta apsaugos sistema, leidžianti aptikti ir įvertinti pašalinių objektų įsibrovimą iš išorės bei operatyviai reaguoti į pavojaus signalus. Objekto saugumui užtikrinti gali būti naudojama perimetrinė tvora, apsaugos signalizacija, elektroninė įeigos kontrolės sistema ir vaizdo stebėjimo sistema. Į apsaugos sistemos pavojaus signalus reaguoja apsaugos darbuotojai ar kiti nuolat budintys darbuotojai;

12.3. trečiasis lygis – didelės rizikos objektams. Objektuose turi būti įrengta aukšto lygio apsaugos sistema, leidžianti aptikti, įvertinti ir sulaikyti išorinę grėsmę, išvengti grėsmės iš vidaus bei operatyviai reaguoti į pavojaus signalus. Užtikrinant objekto saugumą, įrengiama išorinio perimetro tvora ir padidinto patikimumo mechaninės kliūtys (vartai, durys, spynos, langai, grotos, žaliuzės). Įrengiama mažiausiai dviejų lygių (perimetro ir (arba) įrenginių bei patalpų) apsaugos signalizacijos sistema. Objekto teritorijai bei patalpoms ir (arba) įrenginiams stebėti įrengiama vaizdo stebėjimo sistema, kurios signalai perduodami į nuotolinį ar lokalų apsaugos stebėjimo postą bei užtikrinamas ne trumpesnis kaip 30 parų vaizdo stebėjimo įrašų archyvas. Objekte turi būti įrengta elektroninė įeigos kontrolės sistema. Užtikrinamas nuolatinis apsaugos sistemos signalų stebėjimas nuotoliniame apsaugos stebėjimo poste. Į apsaugos sistemos pavojaus signalus reaguoja ginkluoti apsaugos darbuotojai. Objektas gali būti nuolat arba periodiškai (dienos ar nakties režimas, statybos ar remonto darbai) saugomas apsaugos darbuotojų;

12.4. ketvirtasis lygis – labai didelės rizikos objektams. Objektuose turi būti įrengta aukščiausio lygio apsaugos sistema, leidžianti aptikti, įvertinti, sulaikyti ir neutralizuoti grėsmes. Užtikrinant objekto saugumą, įrengiama išorinio perimetro tvora, kuri sutvirtinta fizinėmis priemonėmis (ir (arba) dviejų ruožų tvora), apsunkinančiomis patekimą į teritoriją. Įrengiama dviejų ruožų elektroninė perimetro apsaugos sistema, užtikrinanti efektyvų pažeidimo identifikavimą. Perimetre ir patalpose įrengiamos aukšto patikimumo mechaninės kliūtys (vartai, durys, spynos, langai, grotos, žaliuzės). Prieigoms prie objekto teritorijos, vidinei teritorijai, patalpoms ir įrenginiams stebėti įrengiama vaizdo stebėjimo sistema, kurios signalai perduodami į nuotolinį apsaugos stebėjimo postą bei užtikrinamas ne trumpesnis kaip 30 parų vaizdo stebėjimo įrašų archyvas. Pastatų, patalpų ir (arba) įrenginių apsaugai įrengiama kompleksinė apsaugos signalizacijos sistema, identifikuojanti pažeidimą skirtingais aptikimo principais veikiančiais jutikliais (magnetiniais, judesio, šiluminiais, akustiniais, seisminiais). Aukščiausios rizikos pastatų ir (arba) patalpų apsaugai gali būti įrengiamos

kelios viena kitą dubliuojančios apsaugos signalizacijos sistemos. Objekte įrengiama privalomosios grįžties funkcija (*antipassback*) užtikrinanti elektroninę įeigos kontrolės sistema. Visos atskiros apsaugos sistemos (vaizdo stebėjimo, signalizacijos, įeigos kontrolės) apjungiamos į sinchroniškai veikiančią valdymo ir stebėjimo sistemą apsaugos poste. Įrengiamas į objekto teritoriją patenkančio autotransporto išsamios patikros punktas. Objektas nuolat saugomas ginkluotų apsaugos darbuotojų, į pavojaus signalus reaguoja grėsmei neutralizuoti pakankamos ginkluotos apsaugos darbuotojų pajėgos. Užtikrinamas nuolatinis apsaugos sistemų signalų stebėjimas objekte esančiame apsaugos poste ir lygiagretus stebėjimas nuotoliniame apsaugos stebėjimo poste.

IV. REKOMENDACIJOS, PROJEKTUOJANT ĮMONIŲ IR ĮRENGINIŲ FIZINĖS SAUGOS SISTEMĄ

13. Projektuojant įmonių fizinės saugos sistemą, rekomenduojama:

13.1. didelės rizikos objektams įdiegti daugiasluoksnę apsaugą (kur įmanoma);

13.2. turėti ryšį su vietinėmis reagavimo į ekstremalias situacijas tarnybomis;

13.3. fizinės saugos lygis ir saugos priemonės turi būti proporcingi nustatytais rizikoms.

14. Fizinės saugos sistemos tikslas – įrengta ir efektyviai veikianti apsaugos sistema, parengta efektyviai reaguoti į incidentus ir ekstremalias situacijas.

15. Siekiant išvengti pašalinių asmenų prasiskverbimo į saugomą objektą, tikslinga nustatyti leidimų režimą, kuris gali būti visos paros, specialus arba periodinis. Leidimų režimą nustato įmonės vadovas, o jį realizuoja saugos padalinys ar saugos tarnyba. Taip pat nustatoma kasdieninių apsaugos veiksmų tvarka bei atskiros apsaugą stiprinančios funkcijos ir jų perdavimo tvarka atitinkamiems įmonės darbuotojams.

16. Įmonės vadovo paskirta komisija arba nepriklausomų ekspertų grupė (jei objektų teritorijos bendros su kitais ūkio subjektais, dalyvaujant ir jų atstovams) objekto vidaus patalpas (jei reikia – ir teritorijas), kurioms reikia didesnės fizinės saugos, suskirsto į atskiras saugos zonas, į kurias asmenų patekimas bus sankcionuotas. Įmonės nusistato įeigos į šias saugos zonas kontrolės priemones ir būdus. Įmonės leidimų režimo taisyklėse turi būti numatyta patekimo į padidinto saugumo zonas sankcionavimo, buvimo jose ir išvykimo iš jų tvarka.

17. Būtina užtikrinti, kad visi įmonės apsaugos darbuotojai turėtų pastovų ir patikimą ryšį su įmonės saugos padaliniu ir (ar) saugos tarnyba bei įmonės vadovybe. Įmonės saugos padalinys ir (ar) saugos tarnyba privalo turėti ne mažiau kaip dviejų rūšių ryšį su įmonės vadovybe ir kompetentingų valstybės institucijų atstovais.

18. Objektų apsauginės signalizacijos, vaizdo stebėjimo ir įeigos kontrolės sistemas gali projektuoti ir įrengti įmonės, turinčios atitinkamos valstybės institucijos išduotus atestatus (licenzijas) atitinkamiems darbams atlikti. Sutartyse su šiomis įmonėmis turi būti numatyta, kad informacija, susijusi su objektų apsauginės signalizacijos įrengimu, nebus atskleista tretiesiems asmenims. Minėtoji informacija priskiriama įmonės konfidencialiai informacijai.

V. MINIMALŪS ĮMONIŲ IR ĮRENGINIŲ FIZINĖS SAUGOS LYGIAI

19. Įmonės vadovo sprendimu nustatomas įmonių ir atskirų jų objektų fizinės saugos lygis turi būti ne žemesnis kaip:

19.1. AB „Amber Grid“ dispečerinio valdymo centrui – trečiasis fizinės saugos lygis; Panevėžio ir Jauniūnų kompresorių stotims – trečiasis fizinės saugos lygis; Šakių ir Kiemėnų dujų apskaitos stotims – trečiasis fizinės saugos lygis; dujų skirstymo stotims – antrasis fizinės saugos lygis; magistraliniam dujotiekiui – pirmasis fizinės saugos lygis;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-186](#), 2014-07-09, paskelbta TAR 2014-07-16, i. k. 2014-10294

19.2. akcinės bendrovės „Litgrid“ dispečerinio valdymo centrui – ketvirtasis fizinės saugos lygis; 330 kV pastotėms ir skirstykloms – trečiasis fizinės saugos lygis; svarbiausioms 110 kV skirstykloms (visų tipų elektrinių skirstyklos; skirstyklos, turinčios tarpusisteminių linijų, arba skirstyklos, turinčios ne mažiau kaip tris tranzitines linijas) – trečiasis fizinės saugos lygis; kitoms 110 kV skirstykloms – antrasis fizinės saugos lygis; 330 kV ir 110 kV elektros perdavimo linijoms – pirmasis fizinės saugos lygis;

19.3. akcinei bendrovei „Lietuvos energijos gamyba“, AB priklausančioms Kauno hidroelektrinei, Kruonio hidroakumuliacinei elektrinei ir Lietuvos elektrinei – ketvirtasis fizinės saugos lygis;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-186](#), 2014-07-09, paskelbta TAR 2014-07-16, i. k. 2014-10294

19.4. akcinės bendrovės „LESTO“ skirstomojo tinklo įrenginiams, esantiems bendrose su akcine bendrove „Litgrid“ 110 kV transformatorių pastotėse ir skirstyklose, – toks pats fizinės saugos lygis kaip ir akcinės bendrovės „Litgrid“ atitinkamiems įrenginiams. Akcinės bendrovės LESTO turto, esančio bendrose su akcine bendrove „Litgrid“ 110 kV transformatorių pastotėse ir skirstyklų teritorijose, saugos klausimai sprendžiami tarpusavio sutarčių pagrindu; dispečerinio valdymo centrams Vilniuje ir Kaune – trečiasis fizinės saugos lygis; transformatorių pastotėms, užtikrinančioms svarbias visuomenines funkcijas, – antrasis fizinės saugos lygis;

19.5. akcinės bendrovės „Klaipėdos nafta“ naftos terminalo, suskystintų gamtinių dujų terminalo krantinės ir dujų apskaitos stoties objektams – ketvirtasis fizinės saugos lygis, suskystintų gamtinių dujų terminalo dujotiekiui – pirmasis fizinės saugos lygis.

TAR pastaba. 19.5 punktas suskystintų gamtinių dujų terminalo priklausiniams taikomas nuo jų pradžios eksploatuoti dienos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-186](#), 2014-07-09, paskelbta TAR 2014-07-16, i. k. 2014-10294

19.6. akcinės bendrovės „ORLEN Lietuva“ Mažeikių naftos perdirbimo gamyklai – antrasis fizinės saugos lygis, Būtingės naftos terminalui – antrasis fizinės saugos lygis. Akcinei bendrovei „ORLEN Lietuva“ priklausančiam naftotiekiui Būtingė – Mažeikiai su jo apsaugos zonoje esančiais antžeminiais objektais – pirmasis fizinės saugos lygis;

19.7. valstybės įmonės Lietuvos naftos produktų agentūros kaupiamų ir tvarkomų naftos produktų atsargų saugykloms – ketvirtasis fizinės saugos lygis;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-186](#), 2014-07-09, paskelbta TAR 2014-07-16, i. k. 2014-10294

20. akcinės bendrovės „ORLEN Lietuva“ Būtingės terminalo jūrinės dalies ir akcinės bendrovės „Klaipėdos nafta“ uosto bei jūrinės dalies apsauga organizuojama jūrų uosto hidrotechniniams įrenginiams, krantinėms, navigaciniams bei kitiems uosto infrastruktūriniais objektams nustatyta tvarka.

VI. ORGANIZACINIAI FIZINĖS SAUGOS PAGRINDAI

21. Už įmonės fizinės saugos sistemos projektavimą, diegimą ir veiklą atsako įmonės vadovas. Įmonės vadovas patvirtina atsakingą asmenį už įmonės fizinės saugos sistemos priežiūrą bei kontrolę. Jeigu įmonės vadovas nepatvirtina atsakingo asmens už įmonės fizinės saugos sistemos priežiūrą bei kontrolę, įmonės saugos padalinio vadovu laikomas įmonės vadovas.

22. Įmonės vadovo paskirta komisija arba nepriklausomų ekspertų grupė (jei objektų teritorijos bendros su kitais ūkio subjektais, dalyvaujant ir jų atstovams) įvertina galimas grėsmes saugomiems objektams. Įmonės vadovas, atsižvelgdamas į nustatytas galimas grėsmes bei galimas pasekmes (padarinius) įmonei, įmonės fizinės saugos tikslus bei principus, nustato įmonės fizinės saugos tvarką, kurioje turi būti nurodyti įmonės saugomi

objektai, jų fizinės saugos lygiai, objektų fizinės saugos užtikrinimo priemonės, apsaugos darbuotojų postai, patruliavimo bei atsakomybės zonos.

23. Įmonės vadovas, atsižvelgdamas į įmonės fizinės saugos tvarką, tvirtina įmonės fizinės saugos sistemos reglamentą, kuriame turi būti nustatyta saugos padalinio ir (ar) saugos tarnybos vadovo, kiekvieno apsaugos darbuotojo funkcijos, teisės bei pareigos, įmonės saugos sistemos veikla įprastinėmis ir ekstremaliosiomis sąlygomis, susidariusiomis dėl neteisėto fizinio poveikio, taip pat ir kitomis ekstremaliosiomis sąlygomis, įmonės fizinės saugos sistemos ryšiai ir bendradarbiavimas su kompetentingomis valstybės institucijomis. Įmonės vadovas tvirtina įmonės saugos padalinio vadovo ir visų apsaugos darbuotojų pareigines instrukcijas (pareiginius nuostatus), kuriose turi būti konkrečiai nurodytos darbuotojų funkcijos, pareigos bei teisės, užtikrinant įmonės fizinę saugą.

24. Įmonės vadovas tvirtina įmonės leidimų režimą, kuriame turi būti nustatyta pateikimo į saugomą objektą ir išvykimo iš jo, taip pat buvimo saugomame objekte kontrolės tvarka, pasireiškianti darbuotojų pažymėjimų ar kitų dokumentų, patvirtinančių asmens tapatybę ir kitą reikalaujamą informaciją, ir su savimi turimų daiktų, transporto priemonėse esančių krovinių bei su jais susijusių dokumentų patikrinimu. Jeigu objekto teritoriją dalinasi keli ūkio subjektai, leidimų režimas rengiamas bendrai ir jį tvirtina jų vadovai.

25. Įmonės vadovas ar jo įgaliotas asmuo derina su teritorinėmis policijos įstaigomis ir kitomis civilinės saugos sistemos pajėgomis, nurodytomis Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo (Žin., 1998, Nr. [115-3230](#); 2009, Nr. [159-7207](#)) 19 straipsnyje, kurių pagalbos prireiktų likviduojant ekstremaliąsias situacijas, susidariusias dėl neteisėto fizinio poveikio, sąveikos planus tokių situacijų atveju. Šio įstatymo nustatyta tvarka įmonės, rengdamos ekstremaliųjų situacijų valdymo planus, juose numato ir įmonės fizinės saugos režimą bei atsako (reagavimo) veiksmus pagal numatytas procedūras ir taisykles, esant ekstremaliosioms situacijoms dėl neteisėto fizinio poveikio.

26. Ne rečiau kaip kartą per metus, o įvykus neteisėtam fiziniam poveikiui prieš saugomus objektus, tuoj pat po jo turi būti:

26.1. peržiūros galimos grėsmės, atliekant rizikos vertinimą, ir, reikalui esant, koreguojama įmonės fizinės saugos tvarka;

26.2. atliekamas su fizinės saugos sistemos pažeidimais susijusių incidentų ir ekstremaliųjų situacijų tyrimas.

27. Įmonės fizinės saugos dokumentus (fizinės saugos tvarką, fizinės saugos planas ir pan.), kuriuose yra informacijos, kurios atskleidimas padarytų žalą įmonės fiziniam saugumui ir fizinės saugos sistemai, rekomenduojama priskirti įmonės konfidencialiai informacijai.

28. Įsigyjant fizinės saugos sistemos įrengimo paslaugas, rekomenduotina atskirai vertinti pasiūlymų kokybę ir kainą.

29. Įmonės organizuoja darbuotojų mokymus fizinės saugos srityje. Darbuotojai turi žinoti, kaip elgtis teroro akto, neteisėto fizinio poveikio ir grasinimo atlikti šias veikas metu.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30. Įmonės fizinės saugos auditas turi būti atliekamas ne rečiau kaip kas 3 metus. Įmonės fizinės saugos auditą atlieka įmonės vidaus audito padaliniai arba įmonės, turinčios kvalifikuotus šios srities specialistus su ne mažesne nei 3 metų patirtimi fizinės saugos audito srityje.

31. Auditas tikrina ir įvertina saugos sistemų efektyvumą ir naudojamų saugos priemonių atitiktį nustatytoms grėsmėms.

32. Visi fizinės saugos rizikos valdymo aspektai turi būti prieinami atliekant auditą. Įmonės rengia audito pastabų ir rekomendacijų įgyvendinimo planus.

33. Esant būtinumui, įmonės konsultuojasi su teritorinėmis policijos įstaigomis įmonės fizinės saugos klausimais, įtraukia šių įstaigų atstovus į reikalavimuose numatytas komisijas galimoms grėsmėms nustatyti.

34. Įmonių metiniuose veiklos planuose numatomos lėšos įmonių fizinės saugos poreikiams.

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos

2012 m. gruodžio 17 d. raštu Nr. 1D-8611 (12)

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-186](#), 2014-07-09, paskelbta TAR 2014-07-16, i. k. 2014-10294

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. sausio 25 d. įsakymo Nr. 1-25 "Dėl Strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių energetikos ministro valdymo sričiai priskirtų įmonių ir įrenginių fizinės saugos reikalavimų patvirtinimo" pakeitimo